

sikker på vi får på højt kvalificeret niveau, når det drejer sig om det her.

Jeg tror, der var et spørgsmål fra fru Margrete Auken, som jeg ikke fik svaret på i første omgang, som vedrører, hvordan og hvorledes andre transportformers personale er stillet. Når det drejer sig om jernbaner, når det drejer sig om skibe og den slags ting, så findes der faktisk regler på de pågældende områder, som netop tager højde for præcis det her. Og da vi havde diskussionen sidste forår, var det præcis det, at når det drejer sig om fly, så var reglerne indrettet sådan, at det faldt ned i et hul. Derfor havde man ikke den her mulighed, og derfor mener jeg faktisk, at det er sikret andre steder.

Og endelig til Søren Kolstrup: Jo, jeg vil meget gerne, som jeg sagde, orientere udvalget om de kriterier, som kommer til at ligge for politiets godkendelse, og hvad der så vil være af klageadgang fra personalets side, går jeg ud fra, at f.eks. personaleorganisationerne vil være i stand til at håndtere inden for de rammer, der er for håndtering af ansættelsesforhold i kongeriget.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

For også at spare noget af spørgetiden i udvalget har jeg altså været ordfører på offentlighedsloven nogle gange i det gamle Folketing, og for sådan lige at slå helt fast: Den fastslår, hvad man skal offentliggøre. Meroffentlighedsbestemmelsen siger, at derfor kan man godt gå meget videre end det, og det er et værre cirkus, vi har i mange ministerier, med at få dem til at forstå, at det ikke er et gemme sig-system, men at det er et åbenhedssystem.

Men så er der nogle helt klare bestemmelser om, at ting, der er undtaget offentligheden, selvfølgelig også er undtaget meroffentligheden. Det kan man sagtens gå ind og lave i de følgende love uden mindste problemer. Det gør man desværre lidt for heftigt og lidt for gladeligt, for det er jo ikke altid, at det apparat, som er til ministerens rådighed, er lige så vilde med den offentlighed, som jeg ved at ministeren er med den baggrund, han har.

Men der er en lang og sej erfaring med, at det er noget bøvl for en administration med denne her væmmelige offentlighed. Og derfor er der en meget stor opfindsomhed, når man skal komme i tanker om, hvordan man kan undgå at bruge den.

Men reglerne er i og for sig ikke så besværlige, og når noget er forbudt at offentliggøre, så er det forbudt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af en bioteknologistyreelse under Forskningsministeriet.

Af Susanne Clemensen (CD) m.fl.
(Fremsat 30/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

IT- og forskningsministeren (Birte Weiss):

Først en bemærkning det formelle. Omfordeling af regeringens opgaver er et regeringsanliggende eller rettere sagt: Det er statsministerens bord. Man kan næsten gå så vidt som til at sige, at det er et af de få områder, hvor enevælden ikke er afskaffet.

Alligevel vil jeg godt kvittere for det forslag, som CD har stillet. Det vil jeg, fordi det er med til at sætte fokus på et meget vigtigt område. Bioteknologien rejser mange forskelligartede spørgsmål og problemer for samfundet, men også for det enkelte, engagerede menneske.

Derfor har jeg også meget stor forståelse for ønsket om at forhindre, at nye teknologier medfører uacceptable risici, således at folkesundheden eller den miljømæssige bæredygtighed trues, sådan som det hedder i beslutningsforslaget.

Så i selve udgangspunktet synes jeg bestemt, at det er en hæderværdig bestræbelse.

Til gengæld er jeg langt fra sikker på, at løsningen, sådan som det skitseres i forslaget, skulle være at oprette endnu en instans på området. En instans, som tænkes at stå for en kvalificering og forenkling af sagsbehandlingen, sådan som det nævnes i forslaget. Det lægger også i sin ordlyd op til en bioteknologistyrelse, som skal stå for en overordnet koordinering inden for alle fagområder. Det vil sige både inden for medicin, inden for veterinærmedicin, dyrevelfærd, planter, miljø og arbejdsmiljø.

Man forestiller sig, at styrelsen skal forestå sagsbehandling og godkendelse af konkrete ansøgninger og forsøg under forudsætning af, at de relevante fagministerier høres.

Det er en meget, meget stor omgang, vil jeg godt sige, og derfor går min tvivl omkring det her først og fremmest på, om man måske uden at ville det kommer til at gøre det endnu mere besværligt, end det er i dag. Jeg tror ikke, at en sådan instans vil have den tilsigtede samlede effekt, for det er jo det, som forslagsstillerne ønsker sig.

Forslaget nævner ikke, at den foreslåede bioteknologistyrelse skal forestå kontrol og opfølgning, sådan som det nu foregår og stadig væk ville skulle foregå i f.eks. Plantedirektoratet, når det gælder planter og foderstoffer, i Fødevarerdirektoratet med hensyn til godkendelse af kontrol af fødevarer og i Arbejdstilsynet med hensyn til godkendelse og kontrol af klassificerede genteknologiske laboratoriefaciliteter. Bare for at nævne nogle få eksempler.

Styrelsen ville dermed i nogle tilfælde betyde, at man kom til at indskyde et ekstra led i de eksisterende procedurer, samtidig med at en del af sagsbehandlingen bliver løsrevet fra de forskellige fagspecifikke myndigheder.

Og når jeg godt vil gøre opmærksom specifikt på det, så er det, fordi man jo ikke skal lukke øjnene for, at det er nogle vidt, vidt forskellige kvalifikationer og fagkundskaber, man skal have for at kunne gå dybt ansvarligt og højt kvalificeret ind i de her ting. Derfor er en af mine pointer, at når det kommer til stykket – hvor uoverskueligt systemet end kan se ud – ja, så er det måske rimelig fornuftigt indrettet.

Det siger jeg også lidt, fordi hvis der er høringspligt i forhold til fagministerierne, så vil der jo alligevel komme til at ske en opsplnitning af procedurerne.

Forslaget nævner også, at der med tiden er fremvokset et usammenhængende kontrolapparat og råd, nævn og styrelser ud fra enkelt-sager.

Det er jeg kun delvis enig i, for selvfølgelig er der indimellem foretaget nogle skridt på baggrund af ting, der er dukket op, og som man synes, man har måttet forholde sig til. Men primært er det jo netop det, at det er et område, hvor der tale om en meget stor faglig spredning i sagerne, der er hovedargumentet for, at man har det liggende en række forskellige steder. Det har så bevirket, at sagsbehandling og kontrol ligger bedst i en række af de faglige miljøer, hvor der alligevel skal ske både opfølgning og behandling og overvågning af en lang række sagsområder.

Jeg mener faktisk, at vi i dag har et rimeligt fungerende system af råd og nævn. De gør i hvert fald alt, hvad de kan, for at leve op til opgaven om at tage stilling til forskning og informere om nye teknologier og herunder bio- og genteknologi. Der tænker jeg f.eks. på det videnskabetiske komité-system. Jeg tænker på Etisk Råd, på Dyreetisk Råd og på Teknologirådet. Senest har Teknologirådet jo her i Folketinget holdt en, synes jeg, aldeles glimrende konference om terapeutisk kloning. Og jeg kunne nævne en lang række andre eksempler.

Desuden er der siden genterapisagen fra Århus blevet oprettet et kontaktforum mellem de godkendende myndigheder, når det gælder genterapi på mennesker. Det kontaktforum mødes jævnligt og arbejder bl.a. med at udarbejde en hvidbog for ansøgninger om genterapiforsøg samt med at foretage en samordning og koordinering af tidligere udstedte og nye ansøgninger.

Jeg vil i øvrigt ikke her under debatten i dag foretage en gennemgang af alle de initiativer, som regeringen har taget på området. Det er måske mere velegnet til at tage under udvalgsbehandlingen. Der kan vi også komme ind på den bestræbelse, vi vil have under vores EU-formandskab i 2002 og sætte særlig fokus på, i hvor høj grad de etiske hensyn kan, skal og bør spille en rolle i forbindelse med den type forsøg.

Til sidst kan man så spørge: Betyder det, jeg har sagt her, at CD's forslag er overflødigt? Nej, det synes jeg ikke, det er, fordi det er vigtigt, at der hele tiden er en meget optaget og levende debat om, hvorvidt vi har indrettet os rigtigt, også på nogle af de her meget besværlige områder. Og jeg synes, at vi på baggrund af forslaget skal prøve at eftertænke, hvordan vi inden for det nuværende system alligevel godt kan styrke samspillet og koordineringen imellem de myndigheder, som forvalter kontrol og godkendelser, og så det rådgivende system. Det vil imøde-

komme, synes jeg, et relevant kritikpunkt, som CD fremfører i sit beslutningsforslag.

Jeg forestiller mig, at man måske kunne vitalisere BIOSAM, som måske ikke har ført en særlig fremskudt tilværelse. Det er jeg meget villig til at diskutere i kølvandet på det her forslag.

Så det er relevant, at vi har fået forslaget, men den form, som man forestiller sig fra CD's side at køre nogle helt nye organer ind på, det er jeg ikke tilhænger af.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil selvfølgelig gerne starte med at takke ministeren for de positive bemærkninger til CD's forslag. Og selv om jeg kan forstå, at ministeren eller regeringen, måske endda statsministeren, ikke føler noget behov for en bioteknologistyrelse, så er jeg glad for at høre, at man påtænker en styrkelse af samarbejdsorganet BIOSAM, selv om det efter vores opfattelse vil være en meget lille og ringe erstatning for etablering af en bioteknologistyrelse. Men jeg ville gerne spørge, om ministeren kunne løfte sløret for, hvordan hun forestiller sig en styrkelse af samarbejdsorganet BIOSAM.

Niels Bloch Jespersen (S):

CD's beslutningsforslag berører et vigtigt område. Forskning i og anvendelse af bio- og genteknologi er af stærkt stigende betydning inden for medicin, spørgsmål om planter, dyrevelfærd og miljø, arbejds miljø og ikke mindst samfundsøkonomi.

Regulering af området befinder sig i et komplekst samspil mellem teknik, etik, politik og jura. Derfor er det yderst vigtigt, at vi her i Folketinget løbende forholder os konkret til området, som er i dynamisk vækst, så vi kan opretholde det politiske overblik og ansvar.

Bioteknologi byder som jo så mange andre forhold i livet på mange risici, men også på banebrydende muligheder for at forbedre sundhed, livskvalitet og miljø. Bioteknologi kan forventes at bidrage til at skabe en sikrere diagnostik og en mere effektiv behandling af sygdomme.

Men bioteknologi betyder også måske nærmest et kvantespring for udviklingslandenes fødevarerproduktion. Her kan bioteknologiske metoder være med til at effektivisere produktionen, så der dels bliver tale om, at fødevarerne

får en bedre kvalitet, men også en større mængde. Det kan være med til at sikre udviklingslandene en større grad af selvforsyning.

I Socialdemokratiet er vi meget optaget af at forhindre, at de nye teknologier medfører uacceptable risici for folkesundhed eller miljøets bæredygtighed. Men vi er samtidig opmærksomme på de positive muligheder, der ligger lige om hjørnet ved at anvende bioteknologi i forskning og erhvervsliv.

USA ligger i dag i en klar førerposition i den bioteknologiske udvikling, mens europæisk forskning på området halter en smule bagud. Med det udgangspunkt må dansk forskning og erhvervsliv inden for bioteknologien udvikles i et netværkssamarbejde i Europa, herunder i Det Europæiske Forskningsråd og vel også det femte rammeprogram i EU.

Det vil kunne være med til at styrke forskningsmiljøet både her i landet, og i Europa som sådan. I kraft af vores indflydelse på de fælles regler i EU kan vi være med til at forebygge, at der løbes urimelige risici ved forskning og praktisk anvendelse af nye bioteknologiske metoder, og i virkeligheden er det jo et område, som sandsynligvis bør reguleres internationalt mere end i enkelte nationale særtillag.

Det er Socialdemokratiets ønske, at vi sikrer dansk forskning og erhvervsliv en nøgleplacering, og det kan man bl.a. se afspejlet i finansloven, og her har unge, lovende danske forskere jo mulighed for aktivt at indgå i sådan et netværksforskningsprojekt.

Regulering og udvikling af bioteknologien er vital i bestræbelsen på at fremtidssikre det danske samfund. Så det er ikke af modvilje over for selve området, når jeg må konstatere, at vi på det overordnede plan allerede sidste forår fik nedsat en speciel indsatsstyrke på tværs af ministerierne som opfølgning på regeringens redøgørelse om etik og genteknologi fra foråret 2000.

Socialdemokratiet kan således ikke støtte, at dele af statslige opgaver på det bioteknologiske område overføres fra de eksisterende ressortområder til en central bioteknologisk styrelse, da det kan betyde, at vi indskyder et unødvendigt og, hvis det går værst, et bureaukratisk mellemled. Men vi er naturligvis åbne for løbende at drøfte, hvordan man sikrer en hensigtsmæssig regulering og kontrol med området i de relevante folketingsudvalg.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Nu har hr. Bloch Jespersen og også ministeren været inde på det uhensigtsmæssige i at indskyde et ekstra, bureaukratisk led, som skulle gøre de her ting vanskeligere at koordinere. Så må jeg sige, at hensigten jo netop er den modsatte. Hensigten er at gøre det samme, som sundhedsministeren i øvrigt har gjort ved at nedlægge en række råd og nævn og samle tingene i en koordinerende og styrket indsats i stedet for.

Sidste år havde vi fremsat et forslag fra CD's side, der hed beslutningsforslag nr. B 15, om etablering af et genterapiråd. Det her er så et gennearbejdet og bredere forslag om en bioteknologistyreelse. Der kan man se den række af nævn og råd, som i realiteten ligger. Det ville være en stor fordel, hvis man gerne vil styrke indsatsen, hvad jeg ved regeringen gerne vil, at man så også samlede den styrke, der var, i en enkelt institution.

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Det er jo, som fru Yvonne Herløv Andersen har været inde på, et kompliceret område, og det er vigtigt, at befolkningen ikke nærer en unødvendig nervøsitet og angst. Det er vigtigt at få oplysning og kendskab for at få tryghed til de steder, hvor det kan være fornuftigt at bruge det. Og der er jo en kolossal forskel på, om vi taler om stamceller og den knowhow, der er. Det skal ses i forhold til hele det medicinske og sundhedsmæssige perspektiv. Eller hvis vi taler om fodring af dyr med gensplejede produkter. Der er det efter min og Socialdemokratiets vurdering vigtigt for at skabe trygheden at det sker i forhold til det sektorministerium, hvor man jo har den grundlæggende viden om det pågældende område.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Hvis hr. Bloch Jespersen har lagt mærke til det, så står der jo netop i forslaget, at tanken også er at få den brede oplysning ud.

Jeg kan erindre den første genmodificerede tomat. Så kan jeg huske bønnen fra Monsanto, og så er der hele området kunstigt befrugtning, og sidst har vi snakket kloning på stamceller og genmanipulation til fremstilling af andre planter og medicin osv.

Og hver eneste gang, vi har taget sådan et delområde op, har vi stået og sagt til hinanden, at

nu må vi have en bred, folkelig debat om det. Det har vi aldrig nogen sinde fået, netop fordi der er den spredte fægtning. Der er jo ikke nogen, der påtager sig at gøre det samlet.

Befolkningen har en meget stor animositet over for hele området. Det tror jeg netop, den har, fordi der ikke er nogen, der gør en samlet indsats på det her område. Det ligger alt for spredt.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken. Fru Tove Fergo.

Tove Fergo (V):

Bio- og genteknologien byder på mange nye og værdifulde muligheder for menneskeheden, men den rejser også megen usikkerhed, og der bliver stillet mange spørgsmål.

Mange er bekymrede, og derfor er det et meget vedkommende forslag, som er blevet fremlagt af CD.

CD foreslår, at der skal oprettes en bioteknologistyreelse, hvis opgave det bliver at forenkle og kvalificere sagsbehandlingen, overvåge udviklingen, fremme en åben dialog og styrke den danske udvikling. Alt sammen noget, vi fra Venstres side synes er meget vigtigt.

Samtidig skal styrelsen have til opgave at godkende forsøg både vedrørende genteknologiske modificeringer af planter, dyr og mennesker, og styrelsen skal også give politikerne et kvalificeret grundlag at træffe beslutning på.

Det er vigtige ting, og det er et meget fint og gennearbejdet forslag, CD har fremlagt.

I øjeblikket løses opgaverne jo – og det kan vi også se af bilaget til forslaget – af de mange ministerier, råd og nævn, som er listet op, og spørgsmålet er så, om dette arbejde i dag foregår på en tilstrækkelig betryggende måde.

Vi har jo mange eksempler fra den seneste tid på sager, som kommer bag på os: Genterapisa-gen fra Århus, vi har talt om zenotransplantation, og ministeren nævnte høringen, som Teknologirådet har holdt vedrørende stamcellekloning.

Vi havde pludselig et forslag, som lå i Erhvervsudvalget om patenter på menneskelige gener, og det skabte en del furore og debat og usikkerhed, og i sidste øjeblik afholdt Etisk Råd en høring om det. Og jeg tror da, der er flere af os, der stadig væk er noget usikre på, hvad det egentlig er, vi har vedtaget i den sammenhæng.

Der er også tale om transgene grønsager og alt den usikkerhed, som mange oplever i den forbindelse, men igen må jeg understrege, at der også er utrolig mange muligheder, værdifulde muligheder i hele dette område, som vi må tage, og som vi må hilse velkommen.

Så spørgsmålet er, om det er en bioteknologi-styrelse, der kan løse vores problemer, når vi taler om det her.

Vi fra Venstres side er åbne over for at diskutere det, og jeg vil igen understrege, at vi ser meget positivt på CD's forslag, uden at vi dog sådan lige vil give vores uforbeholdne tilslutning til en yderligere statslig styrelse.

Men vi ser frem til arbejdet i udvalget.

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg vil godt indledningsvis rose CD for et godt og vedkommende forslag.

Vi er i Det Konservative Folkeparti ikke så bange for statslige styrelser, så umiddelbart synes vi ikke, det er noget problem, at man etablerer en ny styrelse.

Sagen er jo den, at bioteknologi er det her århundredes store udfordring på både godt og ondt. Bioteknologien har skabt en ny verden af muligheder, og der er ikke alene tale om muligheder, men også om magt over dele af vores livsprocesser, som det jo hidtil har været forbeholdt moder natur at håndtere.

Bioteknologien sætter i særdeleshed sit præg på sundhedssektoren, men også fødevarersektoren har taget store skridt ind i den nye tidsalder. Med genmodificerede fødevarer, med organtransplantation, kunstig befrugtning og fosterdiagnostik får vi mere og mere kontrol over livet, men grænsen er jo ikke nået endnu. Næste punkt på dagsordenen er kloning og de muligheder, kloning medfører. Og hvem ved, hvad der følger herefter. Mulighederne er uanede.

Derfor er der altså også brug for meget stor debat på området, for oplysning, deltagelse og diskussion. Der er brug for, at vi som mennesker tager teten i udviklingen frem for blot at lade os dirigere af forskernes sidste nye opdagelser. For udviklingen kommer jo ikke bare til os oppe fra himlen som en gave. Vi er selv med til at skabe udviklingen, og ved at forholde os aktivt til denne udvikling kan vi være med til at bestemme, hvad vej udviklingen skal gå.

En bioteknologi-styrelse er for Det Konservative Folkeparti at se et godt og struktureret red-

skab til at sætte bioteknologien i system. En styrelse vil jo også jævnfør forslagsstillerne fra CD få to store opgaver. For det første vil styrelsen have til opgave at fremme den åbne dialog, som der er så stort behov for. Den generelle modvilje i befolkningen og blandt politikerne mod den nye teknologi er jo også medvirkende til, at udviklingen stort set er gået i stå i Danmark.

Denne uvilje kan skyldes manglende debat, og derfor er det også vigtigt at få igangsat en bred diskussion på området.

Det er ikke med noget ønske om at omvende skeptikere, men for at skabe en nuanceret og kritisk dialog, som vi kan bruge til at skabe grænser for udviklingen. Ved at overvåge udviklingen såvel nationalt som internationalt kan styrelsen samtidig medvirke til, at debatten ikke alene forholder sig til denne udvikling, der allerede har fundet sted, men også til de muligheder, den med overvejende sandsynlighed vil kunne bringe med sig. På den måde kan vi forholde os til mulighederne, mens de samtidig kun er muligheder og ikke er realiteter, der bliver presset ned over hovedet på os.

Den anden store opgave for en eventuel styrelse vil være at give hele det tekniske aspekt af det bioteknologiske område et tiltrængt løft i Danmark. For vi har jo i Danmark på trods af ihærdig indsats også fra ministeriets side svært ved at følge med de lande, som vi normalt sammenligner os med.

Håbet er, at styrelsen ved at forenkle og kvalificere sagsbehandlingen samt forestå en overordnet planlægning på området kan skabe bedre grobund for den fremtidige forskning i såvel offentligt som privat regi.

Det er samtidig uhyre vigtigt, at vi får en overordnet prioritering af den offentlige forskning og udvikling inden for hele det bioteknologiske område, således at vi klart får markeret, i hvilken retning vi som befolkning ønsker, at udviklingen skal gå. En sådan prioritering eksisterer jo reelt set ikke i dag.

Fra konservativ side finder vi, at det fremsatte beslutningsforslag udviser fremsynethed, og forslaget er et forsøg på at forholde sig kritisk til en teknologi i rivende udvikling. En teknologi, vi nok skal fremme, men hvor vi absolut også skal sætte grænser for, hvor langt vi ønsker, at udviklingen skal gå.

Vi kan derfor i Det Konservative Folkeparti støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Jamen jeg synes, det er godt at høre, at Det Konservative Folkeparti også er indstillet på, at vi skal have mere samarbejde og koordination på det her felt, og det har ministerens svar i virkeligheden også lagt op til.

Jeg vil godt konkret spørge: Hvordan tænker man sig, at en sådan bioteknologisk styrelse skal samle den nødvendige viden? Jeg kan se, der er nogle juridiske aspekter, men det er jo internationalt reguleret. Det, hr. Brian Mikkelsen nævner som det, han ser som fordelene ved det, er jo en faglig oplysningsvirksomhed og også en evne til at gå ind i de konkrete projekter. Hvordan får man sammensat sådan en styrelse? Og hvor stor skal den være?

(Kort bemærkning).

Brian Mikkelsen (KF):

I Det Konservative Folkeparti har vi, siden forslaget blev fremsat, selvfølgelig undersøgt validiteten af beslutningsforslaget fra CD's side og undersøgt mulighederne heri.

I den forbindelse har vi snakket med en hel masse mennesker i miljøet. Folk, som mener, at der er brug for at kvalificere debatten, folk, som mener, at der er brug for at samle ekspertisen og knowledgen på området ét bestemt sted. Derfor tror jeg – det er et svar på den socialdemokratiske ordførers spørgsmål – at det godt kan lade sig gøre.

Når vi har snakket med eksperter inden for miljøet, mener man godt, at man kan samle folk, som har den fornødne kapacitet og viden og kvalitet til at kunne gå ind i en sådan diskussion og også vise fremsynethed. Så det har vi ikke nogen betænkeligheder ved.

Aage Frandsen (SF):

Hvis man ser på det her forslag ud fra et ønske om, at man kan kvalificere debatten, at vidensniveauet bliver bedre i det danske samfund, at den viden, der er til rådighed, udnyttes bedre, at man i højere grad koordinerer de forskellige ting, som bør koordineres inden for det her område, så er det jo et glimrende forslag. For hvem kan have noget imod det?

Så er det et spørgsmål om, hvorvidt den konkrete løsning bidrager til det, og det er jo svært at bedømme. Man kan håbe på, at den ville kunne gøre det, hvis man gjorde noget i den her retning, eller man kunne, som ministeren siger, være bekymret for, at den måske som et ekstra

led kunne bidrage til det modsatte. Det er jo svært at sige, om det ville være det ene eller det andet.

Så kan man vel også læse forslaget på den måde, at der ligger en grundtænkning i forslaget, som går ud på, at det er vigtigt, for at vi kan udnytte de her muligheder, at vi får den her styrelse.

Jeg synes da også, det er vigtigt at udnytte nogle muligheder, men der kan man jo godt have forskellige opfattelser af, hvor mange af de ting, som det måske teknisk ville være muligt at udnytte, det så også er godt at udnytte. Men det ændrer ikke ved, at det er rigtigt og fornuftigt at prøve på at sikre, at vi får den største koordinering og viden på området.

Når det drejer sig om den folkelige debat om de her spørgsmål, som selvfølgelig også er meget central, så er det nok ikke en styrelse i et ministerium, der specielt bidrager til det.

Den kan bidrage til, at viden bliver bedre, at man ved noget mere, men de, der skal bidrage til den folkelige debat, er jo forhåbentlig de tilstedeværende her i samlet mangfoldighed.

Der er jo ikke tvivl om, at der i de forskellige politiske partier foregår en sådan debat, og der foregår også en debat om de her spørgsmål mange andre steder, og den er helt nødvendig ud fra en demokratisk beslutningsproces.

Om det så hjælper med en styrelse i den her forbindelse, det ved jeg ikke. Men det er jo under alle omstændigheder vores forpligtelse i politiske partier at sørge for, at den debat er der. Og jeg tror, at en sådan debat i øvrigt er i alle partier, fordi det netop er spørgsmål, som i modsætning til så mange andre spørgsmål, politiske partier forholder sig til, ikke kan sættes på en almindelig politisk linje med hensyn til at sige, at her ligger et bestemt politisk parti.

Men her er der spørgsmål, som deler partierne, som gør, at partierne har andre typer af diskussioner, end når det ellers drejer sig om det, vi traditionelt forstår ved politiske spørgsmål, grundet bl.a. i økonomi.

Så ønsket om at få større viden og alt det der er helt i orden. Ønsket om at få en folkelig debat kan vi sige ja til. Men der tror jeg nu, at det er noget helt andet, der skal til. Og så endelig til allersidst, hvad angår den konkrete løsningsmodel, så føler vi os ikke overbevist om, at den er rigtig. Så under alle omstændigheder har vi det helt principielle standpunkt, at når det drejer sig om oprettelse af en styrelse under et ministerium, så er det ikke noget, vi blander os i.

Vi kan godt have en mening om det. Her er det nok et spørgsmål, om vi har en præcis mening. Der er måske andre sammenhænge, hvor vi godt kunne give et råd til statsministeren om, hvordan man koordinerer ting ministerierne imellem, og hvor noget skal ligge henne, men det er altså kun noget, vi har en mening om. Vi vil aldrig nogen sinde i Folketinget medvirke til en beslutning, der pålægger, at man bryder med det princip om, at det er en regerings og en statsministers prærogativ at tage stilling til de her ting.

Så det konkrete forslag kan vi jo ikke støtte, men nogle af intentionerne vil vi gerne støtte, og vi håber, at ministeriet bidrager til, at nogle af intentionerne, som ligger i forslaget her, kan tilgodeses, specielt vedrørende koordinering af viden. Vi håber, at det kan fremme en folkelig debat, som vi i høj grad har ansvaret for i Folketinget.

Egil Møller (DF):

Beslutningsforslaget fra CD får Dansk Folkepartis fulde støtte.

Forslaget har til hensigt at skabe, som det også er sagt tidligere, det bedst mulige grundlag for, at Danmark kan lægge sig i superligaen, når det drejer sig om forskning og udnyttelse af bioteknologien.

Forslagsstillerne har ganske rigtigt peget på det uhensigtsmæssige i, at de mange genteknologiske problemstillinger opstår inden for mange forskellige ministerier. Det siger sig selv, at denne spredning gør det besværligt at få et samlet overblik over både national og international viden inden for genteknologien.

Når man samler ekspertisen ét sted, skabes der grundlag for, at alle aspekter af såvel etisk som teknologisk art bliver håndteret optimalt.

Dansk Folkeparti ser store muligheder for forbedring af folkesundheden og dyrevelfærden, såfremt vi teknisk og etisk er i stand til at beherske og udnytte de nye teknologier inden for gen- og bioteknologien.

At vi her i Danmark samtidig kan udnytte den viden i mange nye arbejdspladser, herunder mange eksportorienterede, vil bidrage til, at vores velfærdssamfund kan fastholdes og udbygges.

Som tidligere sagt er vi fra Dansk Folkepartis side varme tilhængere af forslaget.

Elisabeth Arnold (RV):

Det Radikale Venstre kunne i og for sig meget hurtigt afslutte ordførertalen ved blot her at sige, at jeg er hundrede procent enig i den tale, der blev holdt af hr. Aage Frandsen på SF's vegne.

Jeg er fuldstændig enig i, at det er et relevant problem, der bliver rejst her: Vi mangler overblik, vi har mange aktører på scenen, der er mange internationale aktører, som vi også skal have overblik over. Men spørgsmålet er, om en bioteknologistyreelse er svaret på at løse disse problemer. Man kunne også fristes til at sige, at hvis en bioteknologistyreelse er svaret, så er spørgsmålet forkert stillet.

Den brede debat, som også efterlyses, og som bruges som begrundelse for at oprette en bioteknologistyreelse, synes jeg for det første vi har. Jeg synes, at vi har ganske meget offentlig og god og bred debat i Danmark om bioteknologiske problemer. Vi har nogle fremragende organer, som sætter disse debatter i gang: Teknologirådet, Det Ethiske Råd og forskellige andre organisationer, som bidrager kraftigt til denne diskussion. Jeg synes også, der er mange universiteter og forskningsinstitutioner, som også er flittige til at sætte debatter i gang. Jeg synes faktisk ikke, at det er debat, der mangler.

Men man har selvfølgelig et problem med, at man ikke har overblik over alt, hvad der forskes i, ikke bare inden for landets grænser, men heller ikke i verden, men spørgsmålet er: Er der nogen, der har dette overblik? Er det muligt at skaffe det? Sætter man i virkeligheden ikke nogle forventninger op, som slet, slet ikke kan indfries?

Det kan da godt være, at man skal styrke nogle organer inden for Forskningsministeriet til at sætte mere debat i gang, udgive flere pjecer, sætte flere folkehøringer i gang, og hvad man ellers kan gøre. Det kan også være, man skal sætte sig ned og få nogle folketingsdebatter om, hvordan vi får retning og mål i den forskning, der foretages i Danmark på det bioteknologiske område. Vi kan også diskutere, om vi får de resultater, vi godt kunne tænke os at få. Hvordan får vi dem frem, når vi nu ikke kan styre forskernes initiativer og forskernes virkelyst og forskernes resultater? Det kan vi ikke, det skal vi heller ikke, men vi vil jo gerne bruge penge på nogle områder, hvor vi tror, at vi kan få nogle resultater til gavn for mennesker og patienter, miljø osv.

Det er et meget stort område, hvor det er utrolig svært at finde ud af, hvad det egentlig er, forslagsstillerne mener.

Når der bliver skrevet, at man både vil have patienter og natur og arbejdsmiljø og andre faktorer involveret i det, så bliver det jo efterhånden et meget, meget stort område at få overblik over. Jeg tror ikke, man kan forvente, at en bioteknologistyrrelse vil være i stand til at skaffe dette overblik.

Ud over det har Det Radikale Venstre helt formelle grunde til ikke at sige ja til dette forslag, uanset at vi er helt enige i, at problemstillingen er der: Det er ikke til at få overblik over dette område. De formelle grunde er, at det er ganske usædvanligt, at Folketinget begynder at pålægge en minister eller bede en minister om at oprette en speciel styrrelse i sit ministerium. Det bestemmer ministeren selv. Det er heller ikke sådan, at Folketinget skal pålægge statsministeren at fordele ressortområderne på en bestemt måde gennem alle ministerierne. Det er også statsministerens opgave at gøre det, og det synes jeg ikke Folketinget skal blande sig i.

Men den brede debat er i meget høj grad også vores ansvar herinde, og jeg synes, vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at løfte den. Jeg synes også, vi skal være deltagere i de offentlige debatter, der kommer, og som vi bliver indkaldt til af de forskellige organer.

Jeg synes måske også, at det kunne have været spændende at have haft en forespørgselsdebat om det her emne i stedet for blot et forslag om at oprette en styrrelse i et ministerium. Det er jo trods alt en forholdsvis teknisk indretning, som ikke nødvendigvis bringer de resultater, man gerne vil have.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg vil godt spørge fru Elisabeth Arnold om to ting, men jeg vil først sige: Sidst fremsatte vi jo et forslag om et genterapiråd og fik at vide, også fra De Radikale, at det var for smalt. Så kan jeg se, at vi ud fra nogle ordføreres synspunkt har været uheldige at kalde det for en styrrelse, og derfor vil man ikke gå længere ned i materien, for så behøver man ikke dét, for en styrrelse er ikke noget, Folketinget skal pålægge regeringen. Så kunne man jo have kaldt det for et råd en gang til, hvad vi dog ikke havde nogen idé om.

Fru Elisabeth Arnold siger, at vi har en bred og folkelig debat. Hvordan kan det så være, at der i samtlige medier er så stor en afstandtagen

fra befolkningens side, så snart man nærmer sig noget, der har med bioteknologi at gøre? Er det, fordi fru Elisabeth Arnold mener, at oplysningen er gået så godt ud, at befolkningen har taget stilling, eller kunne det ikke være, fordi man mangler oplysning på området?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Med fare for at afsløre, at jeg har misforstået spørgsmålet, vil jeg sige: Jeg føler ikke, at der er en afstandtagen i befolkningen. Befolkningen deltager i debatten, men det betyder da ikke, at befolkningen siger hurra og er helt sikker på, at alt det, der forgår på dette område, er godt, men befolkningen deltager da i debatten, og det synes jeg er godt.

Jeg kan slet ikke følge fru Yvonne Herløv Andersens undren over, at medierne beskæftiger sig med det her og gør folk nervøse, for der er da nogle af de ting, der kommer frem i debatten, som er overraskende, som er foruroligende. Lad mig bare tage et eksempel: For et par år siden kom det frem, at nogle engelske forskere havde fundet ud af, at de kunne bruge æg fra aborterede pigefostre som transplantationsobjekter i forbindelse med barnløshed. Det var da et meget, meget overraskende og overrumplende forslag, som jeg ikke tror, at mange af os på forhånd havde forestillet os overhovedet kunne udtænkes i nogen hjerne.

Ingen i offentligheden og ingen politiker kan forestille sig, hvad forskere kan finde på at forske i, og vi skal heller ikke styre det, men vi må da have lov til at blive forbavsende og foruroligede og nervøse, hvis der sker noget, vi ikke har forestillet os. Sådan er forskningens natur. Det skal vi da ikke lave om på.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Jeg vil da ikke håbe, at fru Elisabeth Arnold har opfattet det sådan, at jeg mente, at en sådan biotekstyrrelse skulle tage nervøsiteten fra folk gennem en bestemt form for oplysning. Men jeg vil håbe, at fru Elisabeth Arnold har forstået det rigtigt – og det vil jeg spørge om – nemlig at den oplysning, der skal gives, skal gives så bredt, så folk kan tage stilling på et kvalificeret grundlag. Nervøsiteten kan man da ikke tage fra folk, og mange gange har de også noget at have den i, men jeg mener jo, at de skulle have den oplysning, de kunne få – men på et bredere og mere kvalificeret grundlag.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er altid et godt formål at arbejde for, at folk tager stilling på et kvalificeret grundlag. Alt andet ville jo være tåbeligt.

Søren Kolstrup (EL):

Der er tre elementer i CD's forslag.

Det ene element vedrører ønsket om at skabe et rationelt bureaukrati. Man finder, at det eksisterende kontrolapparat er usammenhængende. Det er en diskussion, som Enhedslisten ikke har nogen speciel holdning til. Vi synes, at det nok primært er et regeringsanliggende, men vi er da med på, at man principielt godt kan komme med gode råd og vink til regeringen, hvad angår det her spørgsmål.

Det andet element er båret af den klassiske CD-teknologi-optimisme. CD er jo nok det parti i det danske Folketing, der mener, at de fleste samfundsproblemer kan løses ved, at man finder en ny teknologi. Det her forslag bærer også meget præg af den tankegang, hvor man siger: Vi skal have forenklet sagsbehandlingen, vi skal være på forkant med udviklingen, og den langsomme sagsbehandling er et meget stort problem, fordi de nye teknologier så hurtigt som vel muligt skal frem, så vi kan skabe et innovativt og konkurrencedygtigt miljø.

Det synes jeg jo sådan set kan være en meget klar tankegang, når man så netop har den opfattelse. Eller man kan sige, at den opfattelse jo forudsætter, at man synes, at det meste af bioteknologien er godt. Hvis man imidlertid har den opfattelse, som Enhedslisten har, at størstedelen af den nye bioteknologi enten er dybt problematisk eller direkte uacceptabel, så vil man jo nå til en anden holdning. Så vil man jo faktisk ønske, at sagsbehandlingen foregår meget langsomt, meget grundigt, og det hænger jo ganske enkelt sammen med, at jeg repræsenterer et parti, der principielt er modstander af enhver form for gensplejsning i det åbne land, og store dele af den genteknologi, som er knyttet til sundhedsområdet, er vi mere end betænkelige ved. Endelig kan der være gensplejsning i lukkede rum, som vi foreløbig kan acceptere.

Det sidste element er spørgsmålet om den brede debat. Der har vi en anden opfattelse af, hvorfor man måske ikke har så bred en debat som ønskeligt. Vi tror ikke, det hænger sammen med, at der ikke er mange høringer; vi tror ikke, det hænger sammen med, at der ikke står meget i aviserne. Jeg tror, at folk faktisk taler meget om

det. Problemet ligger snarere et andet sted, nemlig at vi hele tiden taler om, at vi skal forholde os til den her udvikling ved at risikovurdere den, og alt, alt for sjældent lyder spørgsmålet: Skal vi overhovedet have den her samfundsudvikling?

Og det næste spørgsmål er: Har samfundsbørgerne mulighed for ikke blot at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt vi skal have den her udvikling, men har de mulighed for at sige fra over for den? Her har vi et grundlæggende demokratisk problem, for vi er involveret i et system – vi er f.eks. medlem af EU – hvor det er utrolig svært, faktisk umuligt, at få sagt fra over for den her udvikling. Så det mener vi er det dybeste problem i forhold til den brede debat.

Men samlet set vil jeg godt sige, at CD's teknologioptimisme på området forskrækker os så meget, så vi alene af den grund må sige nej. Hvis målet er at forenkle sagsbehandlingen, så kunne man måske trøste os og sige: Åh ja, men det kan faktisk godt være, som ministeren var inde på, at det her *udvider* sagsbehandlingen, og hvis ministeren havde ret i det, kunne vi måske være lidt mildere stemt over for forslaget. Men nu bliver jeg nødt til at lade forslagets ord stå til troende, og der står udtrykkelig: Formålet er, at det skal gå meget hurtigere, tjep, tjep, tjep, og der skal mere konkurrencekraft på gensplejningsområdet.

Så alene af den grund må jeg sige nej tak, selv om jeg har lyttet til ministerens argument.

Ole M. Nielsen (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører, fru Tove Videbæk, ikke kan være til stede, skal jeg prøve at fremføre den krydsogtværs, som manuskriptet ligner. Jeg vil sige på forhånd, at den slutter med en ganske klar konklusion.

Beslutningsforslag nr. B 60 synes vi i Kristeligt Folkeparti er et sympatisk forslag. Vi har både noget positivt og noget negativt at sige om det. Lad mig begynde med det positive: At en eventuel ny bioteknologistyreelse skulle ligge under Forskningsministeriet synes vi i Kristeligt Folkeparti er en meget positiv idé. Det er langt mere hensigtsmæssigt, end det er i dag, hvor samarbejdsorganet BIOSAM ligger under Erhvervsministeriet. Problemet er, at man helt konkret blot kunne flytte BIOSAM over, hvor det hører hjemme, nemlig i Forskningsministeriet. Det ville være enkelt og ligetil.

Det siger sig selv, at en styrelse, et organ, et råd, et udvalg, som arbejder med forskningsmæssige problemer vedrørende bioteknologi,

burde ligge under Forskningsministeriet, for det ville være naturligt. Jeg har altid syntes, at det var totalt malplaceret at have et samarbejdsråd for Det Ethiske Råd, Det Dyreetiske Råd, Det Videnskabetiske Komitéssystem og Teknologirådet under Erhvervsministeriet. Så lad os få det på plads i denne forbindelse. Det er vi helt enige med CD i.

Men dernæst kommer vi til det, som vi mener er negativt ved forslaget. Vi mener i Kristeligt Folkeparti ikke, at der er brug for at oprette en ny styrelse til styrkelse af den offentlige koordination på området.

Vi har allerede institutioner og samarbejdsfora nok til formålet. Teknologirådet, Det Dyreetiske Råd, Det Ethiske Råd, Det Videnskabetiske Komitéssystem osv. er fuldt ud i stand til at samarbejde, bl.a. via BIOSAM. Der er ingen grund til at indføre en ny styrelse på området.

De eksisterende råd, fora og samarbejdsorganer kan fint klare opgaven, især hvis de bliver styrket ved at få oprettet lidt flere stillinger i deres sekretariater.

Styrelsen skulle have til hensigt at forenkle sagsbehandlingen i gen- og bioteknologiske spørgsmål og gøre denne hurtigere. Og styrelsen skulle have til opgave hurtigt og enkelt at godkende forsøg med genteknologisk modificering af planter, dyr og mennesker. Men en godkendelse af sådanne helt vitale sager for både planter, dyr og mennesker, ja, hele naturen, kan altså gøres for enkel og for hurtigt.

I bemærkningerne nævner CD for øvrigt, at de grundlæggende tekniske problemstillinger er meget ens, når det drejer sig om så forskellige emner som planter, dyr og mennesker, men de etiske overvejelser har ofte den samme karakter. Her hopper kæden altså af for min del.

Gen- og bioteknologiske spørgsmål i forbindelse med mennesker mener vi har en helt anden karakter end gen- og bioteknologiske spørgsmål i forbindelse med planter, dyr og mikroorganismer osv. I Kristeligt Folkeparti mener vi, at et menneske er noget helt specielt sammenlignet med resten af naturen.

Men vi siger altså ja til, at samarbejdsorganet skal ligge under Forskningsministeriet, og vi siger nej til, at der skal oprettes en ny styrelse.

Kim Behnke (FRI):

Frihed 2000's ordinære ordfører kan desværre ikke være til stede, så jeg skal på gruppens vegne sige følgende:

For det første er vi stort set enige i de betragtninger, som den radikale ordfører, fru Elisabeth Arnold, havde omkring, hvorvidt det overhovedet er Folketingets opgave at mene noget om, hvilke styrelser der skal være, og hvem der i givet fald skal tage initiativet til at oprette eller nedlægge styrelser.

I forbindelse med den seneste regeringsrokade blev ministerens titel f.eks. udvidet til også at hedde IT-minister. Hvis der hos statsministeren var den opfattelse, at det var vigtigt, at hele bioteknologiområdet blev lagt i Forskningsministeriet, jamen så havde regeringen fuldstændig uden at spørge Folketinget på forhånd kunnet træffe den beslutning i december, nemlig at sådan ønsker man, at ressourcen skal være fordelt.

Det synes vi er den rigtige måde at gøre det på, for vi er nødt til at huske på, at vores grundlov har nogle præcise formuleringer om den lovgivende og den udøvende magt, og hvis først Folketinget påtager sig at bestemme, hvilke styrelser der skal være eller ikke være, så er Folketinget blandet alt for langt ind i at være en del af den udøvende magt.

I forhold til selve det fornuftige i at have en sådan styrelse har vi den opfattelse, at hvis først den styrelse bliver oprettet, så kommer CD's ønske om en hurtigere sagsbehandling ingenlunde til at ske fyldest.

Hver embedsmand, der måtte blive ansat, ser det som sin vigtigste opgave at have en betragtelig stak papirer på sit bord. Ellers så viser man jo ikke sit værd. Den, der går fra arbejde og efterlader et tomt skrivebord, kan jo undværes. Den, der derimod har en betragtelig sagsmængde og folk, der ringer og ringer, viser jo, at det er vigtigt, at ikke alene den pågældende medarbejder er der, men at der skal ansættes flere medarbejdere.

Skulle man mene, at jeg tager fejl, så vil en simpel bakspejlsbetragtning vise, at jeg har ret. Sådan går det alle steder, hver gang man opretter nye styrelser.

Så ud fra det principielle ser vi ikke noget behov for overhovedet at have den styrelse, hvis regeringen i øvrigt måtte beslutte sig for at have et ønske om det.

I forhold til selve det bioteknologiske vil jeg sige følgende: Vi hører til dem, der mener, at det er et af de områder, hvor Danmark for alvor kan gøre en forskel, og det vil være en stor fordel for os på lang sigt at satse på bl.a. bioteknologi.

Vi har for længst – bl.a. med dumme beslutninger her i salen – afviklet sværindustrien i

Danmark. Der er kun et statsstøttet stålvalseværk og et par enkelte skibsværfter tilbage. Resten er lukket. Man er i fuld gang med at lukke dansk landbrug. Man er i fuld gang med at lukke de rester, der er tilbage af dansk fiskeri.

Vi mangler altså nye erhverv, som kan beskæftige os, give os mad på bordet og give os en samfundsökonomi. Og her er bioteknologiområdet et meget velegnet eksempel. Men det, der desværre er sket i Danmark, er, at alt for mange langhårede har formået at skabe frygt og tvivl, bl.a. i brede kredse af befolkningen, og har opstillet bioteknologi som værende noget, vi skal være bange for.

Ruller man tiden lidt tilbage, er der ingen tvivl om, at opfindelsen af penicillin aldrig ville være blevet tilladt i Danmark, fordi risikovurderingen jo ville have forudset, at det jo ville gå rivende galt. Tænk sig, der kunne opstå resistens mod penicillin osv. Det går slet ikke. Det må vi slet ikke sætte i gang. Det ville man til enhver tid afvise i moderne tids måde at tænke på. Poliovaccinen var heller blevet tilladt opfundet i Danmark.

Så vi kan glæde os over, at der er mange andre steder på jorden, hvor man har langt mere innovative miljøer, for ellers får vi aldrig nogen sinde udviklet effektive vacciner mod f.eks. livstruende sygdomme som aids. Vi får ikke udviklet de store, afgørende ting til at bekæmpe forfærdelige sygdomme som kræft osv. Det kommer næppe til at ske på dansk jord, hvis den herskende holdning skal være den, at enhver tvivl gør, at man skal sige nej.

Lige præcis inden for bioteknologien er det så vigtigt, at vi får hvert eneste trin på stigen udfyldt, for selv bare at undvære et trin gør, at man ikke kommer videre.

Så vi håber, at den forskrækkelse, der har eksisteret, vil tage af, at den vil klinge af, på samme måde som forskrækkelsen over for IT-teknologien jo heldigvis har taget af, så Danmark efterhånden begynder at være et af de steder, hvor befolkningen også er parat til hurtigt at adoptere nye IT-landvindinger.

Vi håber, det samme kommer til at ske inden for bioteknologien. Det vil kunne være med til, at der kommer spændende innovationer til gavn for hele menneskeheden. Det vil kunne skabe masser af arbejdspladser og dynamik i Danmark.

Det her forslag vil ikke fremme den sag, og derfor afviser vi forslaget.

Anden næstformand (Henning Grove):
Ordføreren for forslagsstillerne, fru Susanne Clemmensen.

Susanne Clemmensen (CD):

Jeg vil gerne starte med at takke både ordføreren og ministeren for de mange positive bemærkninger, der er kommet til forslaget her i dag.

Det er jo anden gang, at CD går i brechen for at få samling på det her område og for at styrke Danmarks muligheder for at gøre sig gældende som bioteknation.

Vores forslag er denne gang gjort bredere i sit indhold, og vi har valgt at foreslå en egentlig styrelse med en placering i Forskningsministeriet, som vi finder er det bedst egnede sted at forankre en central, koordinerende funktion, selv om man selvfølgelig altid kan diskutere placering og kommissorium for sådan en styrelse, og selv om man naturligvis heller ikke skal glemme forbindelsen til det videnskabsetiske komité-system.

Regeringen og ministeren er jo meget optaget af IT og vil gerne gøre Danmark til verdensmester inden for det område. Det er også en god sag, som vi i CD gerne vil hjælpe ministeren med, men det må ikke skygge for det potentiale, vi har inden for bioteknologien. Det gælder også inden for erhvervslivet og ikke mindst medicobranchen, hvor vi kan opnå ny vækst og eksportmuligheder, hvis der skabes de rigtige rammer.

Men de kommer jo altså ikke af sig selv; beslutningsgrundlaget skal styrkes både etisk og fagligt, og vi skal forbedre samspillet mellem den offentlige og den kommercielt finansierede forskning og gøre det lettere at implementere ny viden.

Det overordnede mål med CD's forslag er at fremme mulighederne for at behandle og helbrede sygdomme, der i dag er uhelbredelige, og samtidig gøre Danmark til et bedre land at forske i og tiltrækkende for placering af nye biotekvirksomheder.

Som jeg har hørt debatten i dag, er der også bred forståelse for de synspunkter, men når jeg ser på de tilkendegivelser, CD allerede har fået, så forstår jeg næsten ikke, at regeringen ikke af sig selv har erkendt, hvad der er brug for, og er kommet med et lovforslag på det her område.

Behovet er indlysende, og jeg sigter bl.a. til tilkendegivelser fra organisationer som Forbrugerrådet, Handelskammeret, Lægemedellindustriforeningen, Medicon Valley Academy samt

fra patientforeninger og forskere m.fl. Alle har de bakket op om, at det er nødvendigt, at vi samler, koordinerer og styrker forskningen på det her område.

Selv om ministeren i dag kun har kunnet præsentere et beskeden tilbud, håber jeg da, at vi kan nå frem til en god løsning inden for de kommende måneder. Det vil jeg da i hvert fald virkeligt plædere for, for det er ved at være sidste ud kald. Vi skal i gang nu.

På sundhedsområdet er sagen jo den, at der har været en række problemer i Danmark, som det også fremgår af bemærkningerne til forslaget, og det skaber usikkerhed. Det samme gælder med genmodificerede fødevarer, som folk jo kun har en dårlig accept af.

Der er ingen tvivl om for vores vedkommende, at der er behov for en kvalificeret vejledning fra danske myndigheder og en løbende dialog mellem forskere, politikere og befolkningen om udviklingen på området. Indtil nu har debatten jo mest været præget af enkeltsager, der er kommet bag på både politikere og myndigheder, og som har betydet, at begreberne gen og bioteknologi nærmest er blevet fyord i Danmark, og det mener vi er en stor skam.

Men faktum er jo, at befolkningen er utryk, politikerne er usikre, og forskerne er uenige, og det nuværende virvar af nævn og råd og styrelser hjælper ikke til nogen afklaring. Én samlet myndighed kan i hvert fald sørge for, at vi har ét bestemt sted at henvende os med vores spørgsmål. Og i hvis interesse er det egentlig, at f.eks. sådan noget som vurdering af en gensplejset tomat skal igennem flere forskellige instanser? Derfor foreslår CD, at vi gør det hele mere enkelt og mere ansvarligt ved at samle det i en bioteknologistyreelse.

Vi står midt i en bioteknologisk revolution både nationalt og internationalt, og for at få del i den udvikling er vi nødt til at gøre noget ved de punkter, som er fremhævet her i forslaget. Der mangler bl.a. ordentlige muligheder for at diskutere de grundlæggende værdier med hinanden som baggrund for at give forskere og firmaer besked om, hvilken vej vi ønsker udviklingen skal gå.

Jeg er selvfølgelig glad for, at ministeren kvitterer for det her forslag, og at ministeren også er inde på en styrkelse af samarbejdsorganet BIOSAM, som jo retteligt ligger under Forskningsministeriet. Derfor er jeg ked af, at ministeren ikke kunne svare på mit spørgsmål her i starten om, hvordan ministeren påtænker at styrke sam-

bejdsorganet BIOSAM, men jeg håber ikke, at det er, fordi ministeren på nuværende tidspunkt ikke har nogen idé om det.

Vi vil da i hvert fald håbe på, at vi under udvalgsbehandlingen kan finde ud af, på hvilken måde vi kan styrke BIOSAM, så vi kan forsøge at sætte skub i nogle af de opgaver, nogle af de hensyn, som vi i CD mener er nødvendige at tage fat på, og som vi altså mener bedst kan varetages i en bioteknologistyreelse, for det er jo nogle store opgaver, som vi tager hul på.

Det er også fuldstændig rigtigt, som Socialdemokratiets ordfører var inde på, at USA er førende, og at vi i Europa er noget bagefter. Og det er jo bl.a. efter CD's opfattelse, fordi det her område, bioteknologi-info, når det vedrører planter og dyr og mennesker, ligger forskellige steder. Vi har ikke nogen overordnet prioritering. Vi har ikke ét sted, hvor borgere og politikere kan henvende sig for at få information om de grundlæggende etiske, juridiske og tekniske problemstillinger, som vi mener er ens på hele det her område, og det ville en bioteknologistyreelse netop kunne afhjælpe.

Jeg er meget glad for Venstres kommentarer. Bl.a. kommentaren om, at man f.eks. havde haft problemet om patenter på menneskelige gener, da det pludselig kom op i Folketingets Erhvervsudvalg, hvor man faktisk var lidt på den, viser jo, at der er behov for at samle og koordinere tingene, at det ikke er godt nok, sådan som det foregår i dag.

Ellers er jeg selvfølgelig glad for, at Venstre mener, at det her er et godt og gennearbejdet forslag, og at vi selvfølgelig skal se nærmere på de problemstillinger, der rejses, under udvalgsbehandlingen.

Jeg er da også glad for De Konservatives tilbagemeldinger, at man ikke er så bange for flere styrelser, for det er jo ikke meningen med det her forslag, at vi skal oprette flere nye, bureaukratiske lag. Vi skal jo netop samle og koordinere de ting, der foregår i dag, og vi lægger jo op til, at det, som forskellige ministerier i dag laver, samler man i én ekspertise. Samlet set skulle det her forslag altså ikke medføre mere bureaukrati i flere lag. Tværtimod er det det modsatte, der er behov for.

Med de ord vil jeg gerne slutte af med at sige, at jeg meget håber, at vi på den ene eller anden måde kan komme videre med forslaget under udvalgsbehandlingen, for det, vi mener der er så hårdt brug for, er, at vi samler trådene, og at vi omsider laver en national strategi for, hvor vi vil

hen med bioteknologien, og at vi sætter fart i den proces.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forskningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Henning Grove):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 16. januar 2001 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvide til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvide til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.42